

Záchrana andělíčka

Plzeňští potápěči z klubu OSAC našli kamennou sošku andělíčka, ležící na dně Košuteckého jezírka asi šedesát let. Vyzdvížení andělíčka ze dna na břeh bylo v Plzni v sobotu 7. listopadu 2009 slavnostní událostí pro stovky přihlížejících občanů, včetně několika pamětníků.

Pro potápěče nebyla dosud lokalita „Košutecké jezírko“ v Plzni známa a ti, kteří jezírko znali, oprávněně tvrdili, že pro potápění tam nejsou vhodné podmínky. Mizerná až nulová viditelnost, studená voda, silná inkoustově černá vrstva bahna na dně, malá hloubka tak maximálně osm metrů a spousta harampádí, odpadu a utržených rybářských vlasců. Nic potápěčsky zajímavého, nicméně pro obyvatele této části Plzně tradiční příjemné místo k procházkám v parčíku a pro rybáře klid u jezírka v délce asi sto dvacet metrů a šířce tak šedesát. A v létě v parných dnech poskytující návštěvníkům i příjemně osvěžující, byť velmi chladnou koupel.

Avšak každá vodní lokalita má svou historii a svá tajemství více či méně pravdivá. Také Košutecké jezírko je zdrojem mnoha legend. Od té, která popisuje, že na jeho dně je z války americký vojenský džíp a snad i tank Sherman, až po jednu, kterou jsme se letos v říjnu rozhodli ověřit: „Je na dně jezírka kamenná soška andělíčka?“ „A pokud by se nám jej podařilo najít, šel by vyzvednout?“

Takové a další otázky nás pochopitelně napadaly poté, co jsme my, potápěči klubu OSAC, byli osloveni plzeňským památkářem Davidem Růžičkou. V jeho pátrání po záhadách v plzeňské historii již dříve byl příběh utopeného andělíčka v jezírku velmi poutavý a místními pamětníky svědecky dokládány: rodáci Jaroslav Lang a Gustav Kepka mi to svým vyprávěním a vzpomínáním potvrdili. „Je tam asi šedesát let - tehdy se pod ním v zimě zlomil kamenný sloup a vše se zřítilo pod led,“ tvrdili svorně. „Stál nad vodou v parku, který byl v letech 1935 až 1937 vybudován za starostenství Luďka Píka podle projektu zahradníka Valentina Čočka. A někde pod vodou musí být i pamětní deska,“ vzpomínali.

V tu sobotu letošního 3. října jsem si připomněl, že to tu znám. Vzpomněl jsem na svá studentská léta, kdy jsem se s partou kamarádů po přednáškách vydával k jezírku si zaplavat a na louce zahrát fotbálek. Ale o andělíčkovi na dně jsme tehdy nevěděli.

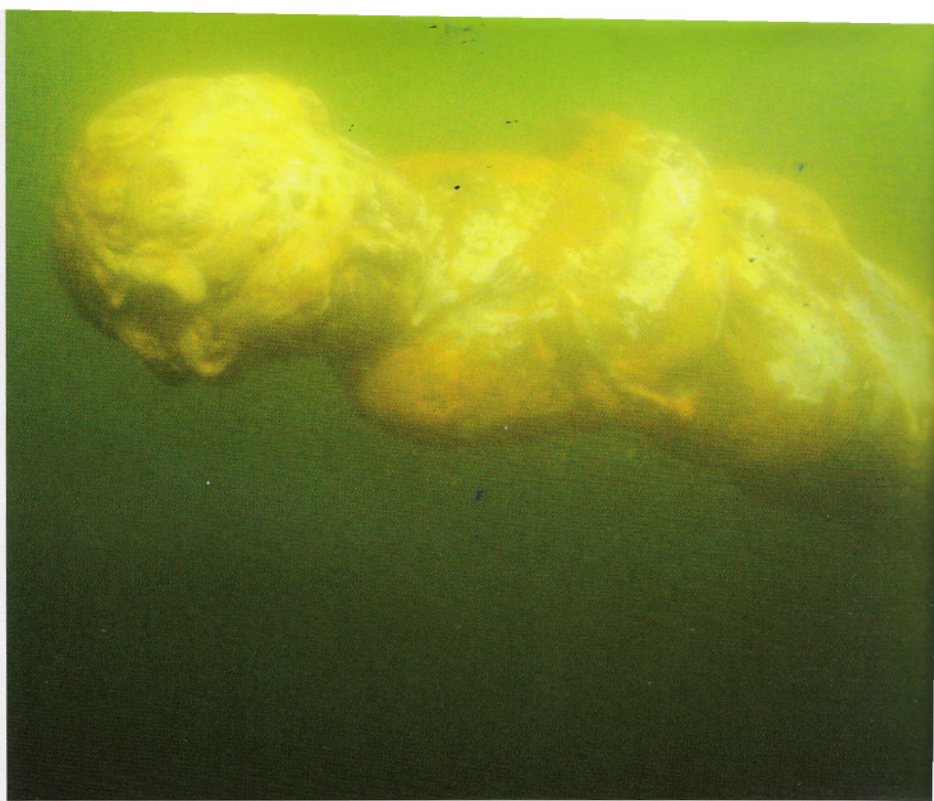
Až nyní před prvním průzkumným ponorem jsme si udělali jasnější

představu o jeho podobě z dobových fotografií a z povídání Davida Růžičky. To jsem již byl po návštěvě u starosty místního plzeňského obvodu Jiřího Uhlíka, který projevil opravdu silný entuziasmus a pátrání po andělíčkovi podpořil a celou akci patronoval.

Pátrací potápěčskou akci jsme odstartovali asi v deset dopoledne. Když jsem po zanoření zjistil, že lampu nepotřebuji, protože voda u dna byla temná a absolutně neprosvítitelná vlivem medově hustého černofialového bahna, byl jsem dost pesimista. Nicméně nad hlavou ve člunu stále pomalu brázdil v malých kolech kolega Petr Leitner s pamětníkem panem Kepkou, aby nám přibližně určil místo, kde by trosky sloupu s andělíčkem mohly být. Ve vodě byly čtyři dvojice potápěčů dirigované Petrem tak, aby hledání bylo efektivní, a hlavně abychom si místo pátrání zbytečně ještě více nezkalili. Čas utíkal a trpělivě šmátrání v bahně „jak slepý Hanuš v orloji“ přineslo kýžený výsledek!

Jako první sošku na dně hmatem v bahně poznal a vyvázal lankem kamarád potápěč Vláda Levý. Pochopitelná radost v nás zmobilizovala energii k dalšímu pátrání, a tak byl nalezen i podstavný sloup a navíc se povedlo Wendymu Matějkovi najít i onu vzpomínanou pamětní desku asi dva metry pod hladinou vtesanou do skály. Je na ní napsáno: „Budováno nezaměstnanými 1935-1937 za starostenství Luďka Píka“ „projekt. V. Čoček“.

Úspěch pod vodou nastartoval i euforii nad vodou. Ale důležitější nyní bylo rozhodnout, jak rozumně postupovat dál, abychom splnili všechny související organizační, majetkově právní a technické podmínky. Takže další poradní jednání na Úřadu městského obvodu se starostou za intenzivní součinnosti s památkáři a dalšími, kteří byli nezbytní pro přípravu a vyzdvížení sošky. Pochopitelně, že významné bylo dobrozdání akademického sochaře Jardy Šindeláře, který byl pověřen restaurováním sošky. Z našeho popisu a z historických fotografií usoudil, že soška je z pískovce a dobře zachovalá a její šetrné vyzdvížení doporučil.

Nicméně klíčové pro zdárný další postup bylo rozhodnutí, že jeřáb a další manipulační techniku včetně nákladního auta s kontejnerem zajistí klubový kolega potápěč Jirka Frühauf - šéf firmy Manipulace. Jeho kvalitu a zkušenosti jako odborníka na zvedání a ukládání břemen do vody jsme si ověřili již v roce 2006, když jsme zanořovali legendární podvodní potápěčskou kabinu OSAC Atlantic v lomu Starý Klíčov-Mrákov u Domažlic, kde je nyní oblíbenou součástí Polygonu Svazu českých potápěčů.

Přípravy se tedy rozjely a určitě je nutné jmenovat další kolegy potápěče OSAC, kteří bez rozdílu přispěli k perfektnímu výkonu a finálnímu úspěchu: Jirka Ryska, Jiřina Brychta, Láďa Trávníček, Pavel Uhlíř, Jarda Šimůnek, Radek Němeček a plus již výše jmenovaní. Lídrem ve vodě byl Petr Leitner alias Kent, který ve vodě velel dalším ponorům, při nichž jsme vyvázali oba kamenné kusy k plastovým kanystrům a pod vodou je postupně přesunuli na skalní plošinu do menší hloubky.

Váha obou kusů byla značná, odhadem celkem přes čtyři metráky, takže počet šestnácti kanystrů nebyl zbytečný. Po dvou dalších přípravných ponorech vždy o víkend a souběžně probíhajících organizačních jednáních s obvodním úřadem, památkáři, restaurátorem a po poradách s Jirkou coby jeřábnickým a manipulačním expertem, přišel den D.

V sobotu 7. listopadu bylo poměrně chladno, ale do parku Košuteckého jezírka začaly již brzy dopoledne přicházet houfy návštěvníků zvědavých na „svého“ andělíčka. Jeho vyzdvížení jsme časovali na třináctou, abychom vyhověli nejen televizním štábům a dalším zástupcům sdělovacích prostředků, ale aby si zejména přítomní občané mohli zblízka po vyzdvížení andělíčka prohlédnout, vyfotit si jej a potěšit se s ním z jeho „návratu“. Přislíb, že po zrestaurování by mohl být znovu ozdobou parku, byl od starosty Uhlíka velmi povzbudivý, snad se to v budoucnu podaří. Ale v tu chvíli byl ještě andělíček pod vodou.

První z vody byl vyzdvížen kamenný sloupový podstavec. Ten jsme z místa v zadní části lomu pod vodou transportovali na textilních úvazcích

na vzduchem naplněných kanystrech až do místa dosahu ramene jeřábu, kde byl opatrně zavěšen a vyzdvížen na břeh do připraveného kontejneru vysypaného pískem s igelitem pro následné zabalení k převozu. Potlesk několika stovek přihlížejících jsme vnímali jako odměnu za naši práci pod vodou i nad vodou. A v momentě, kdy se dostal nad vodu druhý kus – soška andělíčka, potlesk zmohutněl a na břehu okolo kontejneru nebylo k hnutí.

Byla to chvíle emočně velmi dojmavá, nejen při pohledu na místní rodáky, lidi pamatující historii Košutky, kteří se nyní s andělíčkem vítali, fotili se s ním a vzpomínali...

A pro naši partu potápěčů OSAC (Optimist Sub Aqua Club) Plzeň to byl další super zápis do zatím imaginární klubové kroniky na našem webu www.osac.cz.

Zaznamenal Jarda Hudec, předseda potápěčského klubu OSAC Plzeň a viceprezident Svazu českých potápěčů.

